

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

WLICZANIE STOPNIA Z RELIGII DO ŚREDNIEJ OCEN UCZNI

W związku podjęciem przez Ministra Edukacji Narodowej decyzji o wliczaniu religii do średniej semestralnej Wydział Katechetyczny przypomina katechetom zasady i wymagania programowe oceniania z religii na wszystkich etapach kształcenia: szkoły podstawowej.

Określa się następujące zagadnienia, z którymi nauczyciel religii musi się zapoznać, jeśli chce poprawnie realizować założenia programowe danej klasy:

Plan edukacji religijnej.

Terminarz realizacji planu edukacji religijnej.

Przedmiotowy plan wychowania z religii.

Przedmiotowy system oceniania z religii.

Załącznik do przedmiotowego systemu oceniania z religii.

Narzędzia pomiaru osiągnięć katechizowanego.

A. ZASADY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z RELIGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ.

Ocenianie jest źródłem informacji o osiągnięciach i motywacji ucznia do postępów w nauce. Jeśli uczeń rozumie i współuczestniczy w ewaluacji swych postępów, wówczas wartościowanie jego osiągnięć posiada również wielką wartość wychowawczą. Oceniając uczniów, odnosimy się przede wszystkim do osiągnięć przedstawionych w podstawie programowej z religii.

Nauczyciel ustala, co uczeń wie, potrafi, jakie jeszcze wymagania powinien spełnić, w czym może jeszcze mu pomóc. Celowość informacji zakłada wartościowanie aktualnego poziomu edukacyjnego ucznia oraz zmotywowanie jego potrzeby zdobywania wiadomości, postaw i umiejętności.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.

Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub, gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).

Instruktywność – wskazanie na występujące braki.

Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).

Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).

Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).

Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

Metody kontroli i ocen:

Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).

Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.

Zainteresowanie przedmiotem.

Stosunek do przedmiotu.

Pilność i systematyczność.

Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.

Postawa.

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim. Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Ocenie podlegają:

Pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane, co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane

przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki; zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów, a rodziców na ich zapotrzebowanie. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć.

Odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.

Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.

Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.

Pacierz: ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.

Zeszyt: sprawdzany według ustaleń nauczyciela; przynajmniej jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu.

Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.

Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.

Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych.

Współpraca ze wspólnotą parafialną oraz rozwijanie postawy religijnej, tj. modlitwa, osobiste zaangażowanie w rozwój darów sakramentalnych, udział w niedzielnej Mszy Świętej, nabożeństwach, np. Droga Krzyżowa, roraty, rekolekcje, majowe, czerwcowe itd.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi, co najmniej trzy oceny cząstkowe.

Poprawianie:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji.

Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się zastępujące zasady:

Ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przejmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślenie ukończy, co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

Oceny cząstkowe – semestralne i końcoworoczne – według skali: celujący (6), bardzo dobry (5), dobry (4), dostateczny (3), dopuszczający (2), niedostateczny (1).

B. USTALENIE WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH W OBRĘBIE POSZCZEGÓLNYCH POZIOMÓW ORAZ ZASTOSOWANIE ICH W OKREŚLONYCH OCENACH OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.

Wykazuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.

Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.

Odnacza się zupełnym brakiem umiejętności stosowania wiedzy.

Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.

Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.

Nie wykazuje się znajomością pacierza.

Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.

Lekceważy przedmiot.

Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.

Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.

Opuszcza lekcję religii.

Inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

2. Wymagania konieczne

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOPUSZCZAJĄCEJ

Katechizowany:

Opanował konieczne pojęcia religijne.

Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.

Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.

Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.

Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.

Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.

Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu.

Prowadzi zeszyt.

Ma problemy ze znajomością pacierza.

Wykazuje poprawny stosunek do religii.

Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

3. Wymagania podstawowe

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOSTATECZNEJ

Katechizowany:

Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.

Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.

Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.

Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.

Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.

W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.

Cechuje go mała kondensacja wypowiedzi.

Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.

W zeszycie ucznia są sporadyczne braki notatek, prac domowych.

Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.

Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dostateczną.

4. Wymagania rozszerzające

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOBREJ

Katechizowany:

Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.

Opanował materiał programowy z religii.

Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.

Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.

Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.

Podczas wypowiedzi nie popełnia większych błędów stylistycznych.

Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.

W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.

Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy i inne) i korzysta z nich.

Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.

Jest zainteresowany przedmiotem.

Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.

Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.

Stara się być aktywnym podczas lekcji.

Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę dobrą.

5. Wymagania dopełniające

Uwarunkowania osiągnięcia oceny BARDZO DOBREJ

Katechizowany:

Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.

Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.

Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.

Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.

Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.

Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.

Cechuje go pełna znajomości pacierza.

Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.

Aktywnie uczestniczy w religii.

Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.

Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego. Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.

Inne możliwości indywidualne ucznia promujące ocenę bardzo dobrą.

6. Wymagania ponadprogramowe

Uwarunkowania osiągnięcia oceny CELUJĄCEJ

Katechizowany:

Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.

Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.

Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.

Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.

Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.

Angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.

Uczestniczy w konkursach i olimpiadach wiedzy religijnej.

Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę celującą.